

EVANGELIZACE
V NOVÉM ZÁKONĚ

JON SPEED

Evangelizace v Novém zákoně

Evangelizace v Novém zákoně

Obhajoba biblicky relevantní evangelizace

Jon Speed

Originál: © Jon Speed, 2009

Překlad: © Jan Prorok, 2019

Obsah

Poděkování

Úvod

Kapitola 1: Co je kontaktní evangelizace?

Kapitola 2: Evangelizace v evangeliích

Kapitola 3: Kristův život: Historická perspektiva

Kapitola 4: Evangelizace ve Skutcích apoštolů

Kapitola 5: Evangelistická služba rané Církve

Kapitola 6: Jak bychom tedy měli evangelizovat?

Dodatky

Poděkování

Rád bych poděkoval Rayi Comfortovi za to, že laskavě doporučuje tuto práci, a také za evangelistický vliv, který v mém životě měl a má. Díky si zaslouží i Marv Plementosh za to, že dostal tuto knížečku do tisku; Tim Crawford za to, že dal podněty k mnohým nápadům v této knize a že mi byl velmi nápomocným společníkem ve službě; John Legg za jeho službu „železa, které ostří železo,“ a za jeho vliv na mě; Lynn Copeland za jeho nedocenitelné podněty, které mi pomohly ujasnit si mé myšlení (a psaní); a služba NACHO Ministries za její laskavou podporu, která mi umožnila věnovat se mé službě a napsat tuto knížečku.

A především, chci zde vyjádřit mou hlubokou lásku a mé uznání mé manželce Kim, se kterou už jsme sedmnáct let, „která se mnou stále přebývá“. Posledních pět let poslouchala mé tirády na toto téma a strávila beze mne mnoho pátečních nebo sobotních večerů, zatímco ostatní manželé brali své manželky na večeri a do kina. Takový je život manželky pouličního evangelisty. Její odměna v nebesích je opravdu velká.

Úvod

„Urážky by se měly odpouštět, jelikož jen hrstka lidí uráží cíleně; většina lidí je strhávána nějakým rozčilením.“ Tolik Hegesippos, řecký klasický básník, který žil okolo roku 300 před Kristem. Ačkoliv žil dlouho před Kristovou dobou, jeho slova trefně popisují dopady velké části evangelistické práce dnešních Ježíšových učedníků. Jinými slovy, často se stává, že je pro lidi urážkou.

Starý Hegesippos měl pravdu. To, že někoho urazíme naší evangelizací, často není cílené a záměrné. Je to důsledek našeho vzrušení, našeho entusiasmů. Jak jsem mnohokrát slyšel od Raye Comforta, slovo „entusiasmus“ vychází z řeckých slov *en theos*, neboli „v Bohu“. Když blízce chodíme s Pánem, což ze samé podstaty zahrnuje naši poslušnost, jsme nadšeni a zdrojem naší energie je On sám. Jsme nadšeni, protože zjišťujeme, že se modlíme a čteme Slovo víc než kdy dřív, naše uctívání a společenství se stává mnohem smysluplnějším a když Pánu sloužíme na poli evangelizace, cítíme Jeho přítomnost (J 14:21). Jinými slovy, prožíváme blízkost s Bohem.

Ačkoliv zdrojem naší energie je Bůh, reakcí ostatních křesťanů na naše svědčení je často vina. Tato vina není něčím, co by se ti, kdo evangelizují, snažili cíleně vzbudit v těch, kdo neevangelizují. Alespoň většinou ne. Jedná se totiž prostě jen o náležitou reakci svědomí věřícího. Usvědčený věřící vidí, jak jiní křesťané dělají to, co ví, že by měl dělat, ale co ve skutečnosti nedělá – neevangelizuje – a tak se cítí uražený. Cítí, že evangelizující křesťan chodí s Kristem hlubším způsobem, než jaký zná on sám. Zažívá blízkost společenství, které on sám nemá. A, přinejmenším, křesťan, který svědčí, je poslušný v oblasti, ve které usvědčený křesťan poslušný není.

Evangelizující křesťan se nesnaží způsobit, aby se jeho bratři a jeho sestry cítili vinní; prostě dělá to, co dělá, z lásky k Bohu a z lásky ke ztraceným a upřímně touží, aby to samé dělalo více křesťanů. To, co si často neuvědomujeme, je, že zdrojem viny je porušení Zákona. Ježíš řekl, že shrnutím zákona je milovat Boha celým naším srdcem, duší, myslí a silou a milovat naše bližní tak, jak milujeme sami sebe. Když křesťané odmítají pravidelně sdílet evangelium (a výzkumy ukazují, že pravidelně sdílejí evangelium jen dvě procenta vyznávajících křesťanů), jejich svědomí je usvědčuje (Ř 2:14-15), že tím, že neevangelizují, porušují samotnou podstatu Božího Zákona. Nemilují Pána dost na to, aby Ho poslechli, a nemilují své bližní dost na to, aby s nimi sdíleli poselství věčného života.

Tato knížečka, kterou se chystáte přečíst, vzešla z upřímné touhy vidět více křesťanů – a, konkrétněji, více místních církví – zapojit se do kontaktní evangelizace. Jestli během čtení této knížečky ucítíte vinu nebo budete uraženi, prosím, věřte mi, že to nebylo mým záměrem. Požádejte Pána, ať vám zjeví zdroj vaší uraženosti. Jestli je to proto, že jsem špatně přistupoval k Písmům, prosím, dejte mi vědět; opravdu mi záleží na přesném výkladu Písma. Ale jestli je to proto, že vás pálí usvědčení, jako váš bratr v Kristu na vás naléhám, číňte prosím pokání.

Kapitola 1

Co je kontaktní evangelizace?

Vztahová vs. Kontaktní evangelizace

Druhem evangelizace, o kterém bude řeč v této knížečce, je přímé svědčení cizincům, občas nazývané „konfrontační evangelizace“. Mnozí lidé považují cokoliv, co je nazváno „konfrontačním“, za něco negativního, ale *Websterův slovník* definuje „konfrontaci“ jako „setkání lidí tváří v tvář“. Konfrontační evangelizace tedy znamená prostě konverzaci, kde se ztracenými přímo hovoříme o jejich věčnosti a pomáháme jim vidět jejich hřích, aby pochopili, že potřebují Spasitele. Já sám mám raději výraz, který používá Will Metzger ve své knize *Říkej pravdu / Tell the Truth: „kontaktní evangelizace“*. Tento druh evangelizace je jen zřídka konfrontační v typickém slova smyslu, navzdory tomu, že někteří tvrdí opak.

Jednou z nejčastějších námitek proti kontaktní evangelizaci je tvrzení, že veškerá evangelizace se musí dít v kontextu dlouhodobých vztahů. Křesťané často slyší: „Nezáleží jim na tom, kolik toho víte, dokud neví, jak moc vám na nich záleží.“ Jsou vyučováni, že si musí „zasloužit právo“ mluvit ke ztraceným o Kristu. V evangelikálním křesťanství se asi před dvaceti lety objevily celé štosy knih a hromady seminářů, které předkládaly tento koncept a obhajovaly „vztahovou evangelizaci“, „evangelizaci přátelstvím“ nebo „evangelizaci životním stylem“. Dobře tyto knihy znám, protože jsem řadu z nich přečetl, když jsem byl pastorem a studentem na křesťanské vysoké škole.

Hlavní argument proti evangelizování cizinců, který tyto knihy předkládají, se týká „ovoce“ této metody. Jinými slovy, jestli je tento druh evangelizace „efektivní“, kde je pak jeho „ovoce“? Někdo řekl, že když kritici kontaktní evangelizace přicházejí s faktorem efektivnosti, to, co mají skutečně na mysli, je „Nenaplní to můj sbor.“ Taková „efektivita“ má jen velmi málo společného s biblickou evangelizací, ale hodně společného s moderními strategiemi růstu sborů. Naplnit sborovou budovu neznamená skutečný úspěch. Falešní učitelé plní své sbory každou neděli a „lechtají tam uši“ falešných konvertitů. Jestli má být při hodnocení evangelistické strategie považována za důležitý faktor „efektivita“, jsme v nebezpečí, že upadneme do stejných pastí, do jakých už dávno upadlo hnutí „zaměřené na hledající“. Otázkou není v první řadě: „Plní to efektivně sbory?“ Otázkou je: „Je to biblické?“

Efektivita

Tím neříkám, že otázka efektivnosti je zcela irelevantní. Ale musíme si vydefinovat, co myslíme „efektivitou“. Skutečnou efektivitu lze měřit, přinejmenším zčásti, podle následujících standardů:

- Bylo hlásáno pravé evangelium?
- Bylo pravé evangelium pochopeno?
- Byl Kristus oslaven?
- Byl postoj křesťana při předávání evangelia zbožný (2. Tim 2:24-26; 1. Kor 13)?

Když budeme hovořit z biblického hlediska, jestli je odpověď na výše zmiňované otázky kladná, dané svědčení bylo efektivní. Naše okamžité výsledky vůbec nemusí svědčit o skutečném ovoci (Mt 13:1-23). Nicméně, naším úkolem není dělat konvertity; naším úkolem je věrně hlásat biblické evangelium (Ř 10:14-18). Na výsledky dohlédne náš svrchovaný Pán. Tím, kdo usvědčuje z hříchu, je Duch Svatý (J 16:8-11), a tím, kdo přitahuje ztracené ke Spasiteli, je Otec (J 6:44). Je nemožné, abychom se stoprocentní jistotou věděli, jaké ovoce naše práce nese; zhodnotí ho sám Pán v Den soudu (Mt 7:13-27). Kuiper napsal: „Jen Bůh Všemohoucí dokáže přesně zhodnotit výsledky evangelizace. Jedině On dokáže spočítat obrácené“ (*Bohostředná evangelizace / God-Centered Evangelism*, s. 221). Jestli se odchýlíme od těchto principů, můžeme mimoděk spadnout po hlavě do pragmatismu, a to dokonce i při snahách správně ohodnotit evangelistickou metodologii.

Více než kdy dříve potřebujeme pochopit, že to, co komunikujeme ohledně evangelia, je důležitější, než způsob, jak to komunikujeme. Ti, kdo neznají Krista, si musí uvědomit, že jejich problémem s velkým P je hřích (Ř 3:23), který Bible definuje jako vzpuru proti Božímu morálnímu Zákonu, proti Desateru přikázání (1. J 3:4). Mimo kříž platí, že Bůh jedná s nespaseným lidstvem z pozice spravedlivého hněvu (J 3:16-18, 36; Ř 2:5-11). Musíme se proto řídit biblickým vzorem a použít Zákon, abychom tak nevěřícím pomohli uvědomit si jejich hřích (Ř 3:19-20; 7:7; Ga 3:10, 24) a pochopit jeho důsledky. Pokud neučiní pokání (neodvrátí se od svých hříchů) a neuvěří (neopustí spoléhání sami na sebe a nespolehnou se v poslušné víře na samotného Krista jako jedinou cestu ke spáse), stráví věčnost ve velmi doslovném pekle (Sk 17:30-31; 20:21; Zj 20:11-15). Musí si uvědomit, že jejich hříchy je spravedlivě odsuzují a že jedině Kristovo dokonané dílo kříže je může učinit spravedlivými před Bohem (Ř 4:25; 5:8; 2. Kor 5:21). Stojí za pozornost, že apoštol Pavel použil pasáž v Římanům 1:1-3:20, aby tak ustanovil a vyložil hříšnost člověka, a teprve **poté** v několika kapitolách knihy vysvětlil učení o ospravedlnění z víry.

Selhání evangelikálů v tom, že nehlásají evangelium tímto způsobem, vedlo a vede k falešným vyznáním víry, kdy „konvertité“ neví vůbec nic o evangeliu. Zcela opomíjejí pokání a to, aby složili svou důvěru v Pána. Mohou tvrdit, že Ho znají, ale, ač je to tragické, Pán odmítne, že by je jakkoliv znal (Mt 7:22-23). Jednoduché „rozhodnutí pro Krista“ z člověka nedělá křesťana. Tohle je pravda, pro kterou mám vášeň, protože já sám jsem byl falešným konvertitou – a skutečně jsem byl obrácen až v době, kdy už jsem fungoval jako pastor. Bůh mě ze své milosti zachránil a otevřel mi oči ke skutečnosti, že jsem kázal evangelium, které bylo člověkostředné a přijatelné pro nedělní sborochodiče. Mé selhání spočívalo i v tom, že jsem

neadresoval nejhlubší duchovní potřebu ztracených: jejich hřích a Kristův lék na tento hřích.¹

Jak vypadala novozákonní evangelizace?

Další kapitoly této knihy rozebírají výsledky mého studia Nového zákona, v němž jsem se zaměřil na to, jak v něm bylo hlášáno evangelium. Naše teorie ohledně toho, co je efektivní evangelizace, musíme hodnotit ne podle toho, co je dnes populární, ale podle vzoru, který nám Bůh dal v Novém zákoně. Kromě toho, k dílu evangelizace jsme byli pověřeni Tím, kterého stravovala stejná touha (L 19:10). Jelikož hlásání evangelia bylo Jeho posláním, nedalo by se očekávat, že nám Jeho vlastní život a služba poskytují příklad, kterým bychom se měli řídit?

Tato studie má zodpovědět otázku: *Kdy se v Bibli evangelizovalo a co bylo hlavní metodou evangelizace?* Tak, jako studenti homiletiky studovali a studují metodologii Ježíše a apoštolů, aby pochopili, jak kázat, je třeba, abychom se na jejich metodologii zaměřili i my, abychom pochopili, jak musíme evangelizovat. **V rámci tohoto studia zjistíme, že hlavní metodou evangelizace v Novém zákoně byla evangelizace mezi cizinci.** Nejčastěji se tato „kontaktní evangelizace“ děla veřejně.

Kontaktní evangelizace je podle naší definice evangelizací, jejímž účelem je předložit evangelium nevěřícím cizincům. To však neznamená, že veškerá kontaktní evangelizace je svým charakterem veřejná. Například je možné tímto způsobem evangelizovat u sebe doma podomního obchodníka, kterého jsme nikdy předtím neviděli. Taková situace by byla v souladu s biblickým učením o kontaktní evangelizaci. Jsem přesvědčený, že primární metodou, kterou Pán a apoštolové používali tváří v tvář ztraceným, byla právě kontaktní evangelizace.

Pár slov zastáncům vztahové evangelizace

Nesnažím se ponižovat či zlehčovat ty, kdo se nevěnují kontaktní evangelizaci, ale zároveň věrně sdílejí evangelium v kontextu svých vztahů. Jestli něco, chci podpořit všechny, kdo sdílejí evangelium, ať už to dělají kdekoliv! Nicméně, jestli tato knížečka uráží ty, kdo se drží modelů vztahové evangelizace, které jsou velké na „vztahy“ a „přátelství“ a malé na „evangelizaci“ (jestli ji spíš úplně neignorují), pak se nedá nic dělat. Mou snahou je zdůraznit kontaktní evangelizaci, protože ji v drtivé většině případů a z celé řady důvodů zanedbávají i sbory, které jinak mají dobré záměry a káží Bibli.

Druh křesťanského svědectví, se kterým většina křesťanů nemá problém, je druhem, který říká: a) Jestli budu žít život jako křesťan, někdo se mě zeptá, proč jsem tak milý člověk, a/nebo b) budu někomu „svědčit“ tím, že si s ním v budoucnu vypěstuji nekonfrontační vztah bez nějakých zvláštních podmínek nebo požadavků a poté, co si „zasloužím“ právo s ním sdílet evangelium, budu s ním sdílet Krista. Ačkoliv tyto přístupy k evangelizaci se dnes často vyučují, jak uvidíme, nemají žádný biblický základ. Jestli milujeme Pána, budeme v poslušnosti vůči Jeho příkazu sdílet evangelium. Jestli milujeme ztracené, bude nám na nich záležet natolik, abychom s nimi sdíleli pravdu (L 10:27) – a tuto pravdu bychom měli sdílet spíše dříve než později. Bible říká, že *nyní* je den záchrany (2. Kor 6:2). Ve světle vážnosti Božího

¹ Pro podrobnosti o tom, jak biblicky sdílet víru, viz www.hellsbestkeptsecret.com (pouze v angličtině).

soudu a pekla se musíme řídit příkladem apoštola Pavla. Znajíce hrůzu Páně, musíme přesvědčovat lidi tak jako on (2. Kor 5:11 Pavlík, BK).

Upřímně, obdivuji lidi, kteří nikdy nesdílejí evangelium na veřejných místech, ale kteří věrně a důsledně svědčí na svých pracovištích, ve svých rodinách a ve svých čtvrtích. Pravdou je, že je mnohem těžší svědčit přátelům a rodině, než svědčit cizincům. Nicméně, proč by někdo chtěl omezit své potenciální evangelistické snahy jen na lidi, které zná? Máme příkaz jít do celého světa a sdílet evangelium s každým. Nejsme voláni, abychom si nechali klíče Království pro sebe a pro pár našich vybraných přátel. Přemýšlejte o tom, co nedávno prohlásil ateistický komik Penn Gillette: „Jestli věříte, že existují nebesa a peklo a že lidé jdou do pekla ... jestli věříte, že věčný život je možný, jak moc musíte někoho nenávidět, že mu to neřeknete?“ To je dobrá otázka, kterou ti, kdo tvrdí, že milují Pána a ztracené, rozhodně potřebují zvážit.

Mým cílem je, jednoduše řečeno, povzbudit sbory a jednotlivce, aby znovu zvážili kontaktní evangelizaci jako zásadně důležitý model evangelistické služby. Jak ukazují následující stránky, jedná se o hlavní model Nového zákona, který by měl být dnešními křesťany považován za náležitý, použitelný a funkční.

Kapitola 2

Evangelizace v evangeliích

Kdy Kristus evangelizoval?

Když přemýšlíme o evangelizaci v Kristově životě a zkoumáme v tomto ohledu evangelia, potřebujeme si nejprve ujasnit dvě úvodní otázky. Za prvé, když zkoumáme Pánovy interakce se ztracenými, **musíme určit, které rozhovory lze považovat za příklady toho, kdy Kristus evangelizuje.** V této knížečce jsem jakoukoliv interakci mezi Kristem a ztracenými (v zásadě s každým, kdo není Jeho učedníkem) považoval za příklad evangelizace, s jednou důležitou výjimkou.

Touto důležitou výjimkou, kterou jsem se rozhodl udělat, je většina pasáží, které se zabývají Kristovými interakcemi s farizeji a saduceji. Jestli není z daného textu zjevné, že Kristus daného židovského náboženského vůdce kontaktně či vztahově evangelizoval, text jsem vypustil. Důvodem je, že je nemožné z textu definitivně určit, zda Kristus dané náboženské vůdce znal nebo ne. Než abych v nějakém směru chybil, rozhodl jsem se tyto pasáže ignorovat. A asi ani není třeba podotýkat, že tyto případy nelze nazvat příklady „vztahové evangelizace“ v tradičním slova smyslu, jelikož ve většině případů jsou jejich interakce všechno, jen ne přátelské. *Kdybychom se zabývali i těmito pasážemi, výsledky by byly ještě více na straně kontaktní evangelizace, ne evangelizace vztahové.*

Druhou otázkou je, jak určit druh evangelizace, který Kristus používá. V Kristově životě vidíme dvě kategorie evangelizačních situací. Vidíme 1) kontaktní evangelizaci (setkání a střety s těmi, kdo jsou pro Krista cizinci), a 2) vztahovou evangelizaci (setkání, která se odehrávají v soukromí, především v rámci domácností v kontextu bližších vztahů).

Tento výčet zahrnuje i případy evangelizace v životech Kristových „předjezdců“: pastýřů, kterým bylo anděly ohlášeno Kristovo narození, prorokyně Anny a, především, Jana Křtitele. Započtení jsou i ti, kdo se během Kristova života stali Jeho následovníky, jako například Samařanka v Janovi 4 a Dvanáct učedníků. Jinými slovy, výčet se zabývá každým příkladem evangelizace zaznamenaným v evangeliích, ať už evangelizoval sám Kristus nebo ne.

Výsledky na jedné straně

Podle mého výčtu ve všech čtyřech evangeliích (Matouš, Marek, Lukáš, Jan) vidíme celkem **přinejmenším 89** míst, kde Kristus a Jeho společníci evangelizují. Z těchto **89** případů se **77** děje v kontextu kontaktní evangelizace. Ježíš například kázal evangelium v Kázání na hoře (Mt 5-7) a procházel celou oblastí a hlásal evangelium (Mt 9:35). Jen **12** příkladů se stalo v kontextu toho, co bychom mohli považovat za vztahovou evangelizaci. Mezi tyto případy vztahové evangelizace je započten, mimo jiné, často citovaný příklad toho, kdy Ježíš jedl s celníky a s hříšníky (Mt 11:19), a kdy lze předpokládat, že se během těchto neformálních, přátelských setkání rozebíraly věčné pravdy. Tyto případy zahrnují i Kristovo vyučování v Promluvě na Olivové hoře o těch, kdo nevědomky nakrmili a oblékli Ježíše, když nakrmili a oblékli „jednoho z těchto Mých nejmenších bratří“ (Mt 25:35-40). (Pro kompletní seznam těchto odkazů, viz Dodatky A a B; kontaktní evangelizace podle nich tvoří 86,5 %, vztahová 13,5 %.)

Tyto události nám předkládají jasný model evangelizace. Základem tohoto modelu je už samotný počet příkladů toho, kdy Kristus evangelizuje kontaktním způsobem; připočtíme evangelistické zvyky Jeho následovníků a to, že Kristus je posílá na kazatelská tažení zaměřená na kontaktní evangelizaci (Mt 10; L 10:1-16); a uzavřeme faktem, že Kristus jim přikazuje kázat evangelium lidem, které ještě neznají (Mt 28:18-20; Mk 16:15; L 24:46-47; Sk 1:8). Navíc, je důležité si uvědomit, že **většina případů vztahové evangelizace v evangeliích je přímým důsledkem předchozího veřejného kázání.** Podívejme se například na Zachea. Zacheus je často omílán jako příklad vztahové evangelizace, jelikož on a Ježíš spolu jedli. Většina proponentů vztahové evangelizace zcela opomíjí fakt, že se s Kristem setkal v kontextu Jeho veřejné služby (L 19:1-4). Právě to je **skutečná** vztahová evangelizace: vztah zde hlásáním evangelia začíná, nekončí. Zakládá se pouze a zcela na evangeliu, ne na sportovních nebo společenských událostech, jejichž cílem je někdy později vloučit do konverzace evangelium.

Kapitola 3

Kristův život: Historická perspektiva

Za model evangelistické služby se už dlouho považuje sám Kristus, a to právem. Puritán Thomas Boston napsal:

Nikdo se nemůže řídit příkladem někoho jiného, jestliže neví, jakým způsobem tento člověk žil. **A stejně tak nemůže nikdo následovat Krista, zvláště pokud se jedná o chytání lidí, pokud nezná Kristův způsob chytání duší, tedy do té míry, do jaké ho můžeme následovat.** Ach, má duše, seznam se tedy se záznamem evangelií, kde je tento způsob zjeven, a obzvláště si povšimni těchto věcí, abys mohla následovat Krista. V jak smutné situaci musí být ti, kdo s touto pravdou nejsou obeznámeni!

(Umění rybářů lidí / The Art of Man-Fishing, s. 59-60)

Puritáni studovali Kristův život, a proto se jejich evangelistická služba zaměřovala na kontaktní evangelizaci. Joel Beeke se zaměřuje na jejich praxi, jejímž příkladem je Joseph Alleine (autor jedinečné puritánské evangelistické práce „Provolání k neobráceným“ / „Call to the Unconverted“), který kázal evangelium lidem, se kterými se setkal na ulici (*Puritánská evangelizace / Puritan Evangelism, s. 43*).

Když studujeme případy svědčení zaznamenané v evangeliích – a když je přijímáme jako Boží Slovo – měli bychom se jim podřídit a dělat to samé. K jakému závěru dojdeme? Otázkou není „Co by udělal Ježíš?“ Je jí „Co **dělal** Ježíš?“ Jestli náš Pán a Mistr přistupoval ke ztraceným především kontaktním způsobem, neměli bychom se snad řídit Jeho příkladem?

Kristova kontaktní služba

Když Kristus povolal své učedníky, bylo to s pochopením, že jejich hlavním úkolem bude zasáhnout ztracené. A Jeho život pro ně byl vzorem plnění tohoto úkolu. Alfred Ernest Garvie napsal: „Podle synoptické tradice, když Ježíš povolal své první učedníky, jeho příkazem bylo zaslíbení: ‚Pojďte za Mnou a učiním, že se stanete rybáři lidí.‘ Jejich úkolem mělo být chytat lidi pro Boží Království. Pro své povolání byli vyučeni společenstvím s Ním, učením se od Něj a sdílením Jeho jha“ (*Křesťanský kazatel / The Christian Preacher, s. 44*). Je velmi zjevné, že Kristův čas s Jeho učedníky měl za účel je vycvičit pro jejich budoucí službu.

Je tedy důležité a významné, že Kristova služba se týkala především cizinců. Dnešní propagace vztahové evangelizace na úkor kontaktní evangelizace, která vede

k jejímu potlačení či úplnému vyloučení, je z biblického hlediska anomálií. Kristova služba byla veřejnou službou pod širým nebem (Stott, *Mezi dvěma světy / Between Two Worlds*, s. 16-17). Kristus nejen hovořil s cizinci, když se s nimi setkal, ale také kázal pod širým nebem; postavil se a kázal davu, nehovořil jen s jedním nebo dvěma jednotlivci. Tento vzor se musí proponentům vztahové evangelizace zdát dost cizí! Učedníci tento model zjevně chápali, protože ho napodobovali v knize Skutků:

Když řekl svým učedníkům „Jdouce, kažte,“ jen tím formou příkazu vyjádřil povinnost, kterou už ilustroval svou vlastní službou. **Tato služba byla do velké míry službou pod širým nebem.** Jeho nejpamětihodnější slova nebyla vyřčena v synagoze a ani v žádném domě. Úbočí kopce, rybářova loď, silnice v Galileji, svahy Olivové hory, ty Mu daly vše, co potřeboval...“ „Stará, rozpadající se loď,“ říká Latimer na obhajobu kázání na polích, „je stejně dobrou kazatelnou, jakou měl náš Spasitel Kristus; **dobry kazatel může hlásat Boží Slovo, když sedí na koni nebo káže ze stromu.**“

(Pattison, *Historie křesťanského kázání / The History of Christian Preaching*, s. 14)

Když uvážíme množství biblického materiálu, který obhajuje kontaktní evangelizaci, není překvapivé, že na tento trend v Kristově životě a službě poukazovali i velcí kazatelé minulosti.

Charles Spurgeon

Charles Spurgeon, „Kníže kazatelů“, byl jedním z nejdůraznějších obhájců kázání pod širým nebem devatenáctého století. Řekl: „Náš Pán byl v praktickém slova smyslu kazatelem, který kázal pod širým nebem. V synagogách rozhodně nemlčel, ale byl stejně doma i na poli“ (Comfort a Cameron, *Největší kazatelé světa / The World's Greatest Preachers*, s. 183). Ještě ostřejším, typicky spurgeonovským způsobem, řekl svým studentům na své škole pro pastory toto:

Obávám se, že v některých z našich méně osvícených venkovských sborů jsou jistí konzervativci, kteří téměř věří, že kázat kdekoli jinde s výjimkou kaple by bylo šokující inovací, jistým příznakem heretických tendencí a známkou zápalu bez poznání. Žádný mladý bratr, který si mezi nimi chce zachovat pokoj, nesmí naznačit něco tak výstředního, jako je kázání mimo zdi jejich Siónu. Za starých časů se říkalo, že „Moudrost křičí na ulicích, na náměstích pozvedá svůj hlas. Volá na nárožích rušných ulic, u vchodů do bran.“ Ale moudří muži ortodoxie by chtěli, aby moudrost raději byla umlčena, pokud zrovna nemluví pod střechou licencované budovy.

Tito lidé věří v Nový zákon, který říká: „Vyjdi na cesty a k ohradám a přinut' je vejít.“ A přece, doslovná poslušnost vůči tomuto přikázání se jim ani v nejmenším nepozdává. Představují si, že sedět na speciální vodorovné dřevěné desce a opírat si záda o další,

tentokrát svislou desku [lavice], s sebou přináší jedinečné požehnání – přitom celý tenhle mučící nástroj měl už dávno lidi donutit, aby raději uctívali venku na zelené trávě. Myslí si, že milost se odráží od baldachýnu, nebo že ji lze vyprášit z polštářů na lavicích stejně jako prach? ... Odpovídat těmto odpůrcům je úkolem, na který nemáme srdce: preferujeme nepřátele, kteří jsou hodni ocele, kterou na ně používáme, ale tito jsou stěží hodni zběžného komentáře. Člověk se pousmívá nad jejich předsudky, ale stejně dobře bychom nad nimi mohli plakat, kdyby někdo dopustil, aby se jejich protesty postavily do cesty užitečnosti.

Kázání venku nepotřebuje žádnou obhajobu; bylo by však třeba velmi mocných argumentů, kdyby někdo chtěl dokázat, že kazatel splnil svou povinnost, i když nikdy nekázal mimo zdi domu, ve kterém se konají shromáždění. Obhajoba je třeba pro bohoslužby v budovách, ne pro uctívání mimo ně.

(*Přednášky mým studentům / Lectures to My Students*, druhé vydání, s. 76)

Spurgeonův komentář ohledně toho, že kázání v budovách potřebuje obhajobu, zní našim moderním uším divně, ale když zvážíme příklad našeho Pána Ježíše Krista, je samozřejmostí.

George Whitefield

Spurgeona v jeho názorech předešel původní „Kníže kazatelů“ – George Whitefield. (Spurgeon byl ve své první knize vydaných kázání označen za „Moderního Whitefielda“.) Whitefieldovo upřednostňování služby pod širým nebem je dobře zdokumentované v jeho životopisech, denících a kázáních. Velké probuzení osmnáctého století bylo poháněné Whitefieldovým kázáním pod širým nebem, stejně jako učeným přemítáním Jonathana Edwardse. Někteří církevní historikové věří, že kdyby nebylo Whitefielda, probuzení v Americe by se omezilo na Edwardsovu farnost v Northamptonu v Massachusetts. Whitefield jízlivě řekl: „Omezovat naše společenství na zdi sborů a myslet si, že Ježíš nemohl kázat venku na polích stejně jako na posvěcené půdě – to je judaismus, to je slepá bigotnost; je to jako Petr, který nechtěl jít kázat evangelium pohanům, dokud neměl vizi od Boha: a když ostatní učedníci vinili jeho chování, nedokázal je uspokojit, dokud je neseznámil s vizí, kterou viděl“ (Comfort, *Whitefieldovo zlato / Whitefield Gold*, s. 11).

To jsou dost možná silná slova, ale proč se nám zdají urážlivá? Je to proto, že dovolujeme, aby naši metodologii diktoval náš strach z důsledků kontaktní evangelizace? Je to proto, že se bojíme o naše pohodlí, o naše bezpečí? Byly tyto strachy někdy biblicky přijatelnou omluvou odmítnout kázat evangelium? Samozřejmě, že ne. Jestli nás u jakéhokoliv druhu evangelizace paralyzují strachy, je to proto, že nemáme dostatečnou lásku k Pánu a ke ztraceným (1. J 4:7-21).

Whitefield jednou napsal dopis, ve kterém povzbuzoval jiného pastora: „Jsem přesvědčený, že aby byla znovu obživena moc náboženství, evangelium musí být šířeno stejným způsobem, jakým bylo poprvé ustanoveno, neboli skrze kázání

putujících kazatelů. Pokračujte, drahý pane, pokračujte a následujte svého slavného Mistra za tábor, nesouce Jeho potupu“ (*Whitefieldovo zlato / Whitefield Gold*, s. 3). Důkaz Whitefieldova tvrzení je jeho praxe: baptističtí laici z jižních kolonií se pod Whitefieldovým vlivem a na základě jeho příkladu během Velkého probuzení stali kazateli, kteří kázali pod širým nebem. Ve skutečnosti byli označováni jako „farmáři-kazatelé“ (s. 9-10).

Kristova vztahová evangelizace

Jak už jsme viděli, služba Pána Ježíše byla svým charakterem v první řadě službou kontaktní evangelizace cizinců. Ano, dělal i něco, co bychom mohli nazvat vztahovou evangelizací (viz Dodatek B), ale lze předložit silný argument, že většina z těchto událostí byla přímým důsledkem Jeho veřejného hlásání mezi cizinci, jak už jsme zmiňovali dříve. Bez této veřejné služby by tyto vztahy vůbec nevznikly. Už jsme hovořili o příkladu Zachea, ale jiné příklady se týkají i učedníků samotných. Oni sami uslyšeli o Kristu skrze Jeho veřejnou službu a teprve poté byli povoláni, ať Ho následují, na osobní rovině (Mt 4:18-22).

Kristovým modelem evangelistické služby byla kontaktní evangelizace – a nepřišlo žádné následné biblické přikázání, které by dnešní Církev osvobodilo od její povinnosti a zodpovědnosti tento příklad následovat.

Místní Církev a evangelizace

Je třeba říct, že každá evangelizační snaha musí být chráněna před výstřelky místní církve. Jestli pastoři selžou v tom, aby povzbuzovali svou kongregaci k zapojení do kontaktní evangelizace, lidé, kteří se jí věnují, si mohou připadat, že jsou v celé věci sami, bez podpory církve – a proto si budou církve jen málo vážit. Tato situace je něčím, čemu by se měli vyhnout ti, kdo mají vášně pro evangelizaci, i pastoři.

Naneštěstí, je téměř zažitým klišé, že ti, kdo se věnují kontaktní evangelizaci, umenšují důležitost vyučující služby místní církve. Díky Bohu, v komunitě zabývající se biblickou evangelizací se právě podnikají pozitivní kroky k nápravě tohoto bludu. Služby jako *Ambassadors Academy* organizace Living Waters nyní vyžadují potvrzení od pastora nebo místní církve, aby se člověk mohl zúčastnit jejich akcí. Věřící, kteří byli ovlivněni evangelistickou službou *The Way of the Master*, začínají chápat důležitost toho, aby sloužili ve svých Bohem daných rolích v místní církvi. Mnoho týmů pouličních evangelistů pracuje ruku v ruce se svými místními církvemi, ne nezávisle na nich. Protože se tito lidé pokouší zapojit další členy své místní církve do evangelistické služby, jejich zápal pro svědčení může často být prostředkem, který povzbudí pastora a zbytek kongregace, aby se snažili zasáhnout ztracené. I jestli má náš sbor v této oblasti nedostatky, musíme si pamatovat, že máme pracovat společně jako sjednocené tělo a dělat to nejlepší, co můžeme, abychom se navzájem povzbuzovali k dobrým skutkům (viz Žd 10:24).

A. B. Bruce ve svém klasickém díle *Výcvik Dvanácti / The Training of the Twelve* komentuje vyslání učedníků v Matouši 10 a moudře adresuje právě tuto otázku:

Uvědomme si, že existuje další třída křesťanů, kteří se zřetelně odlišují od těch moudrých a rozvázných, v jejichž očích evangelistické snahy podobné snahám Dvanácti nepotřebují žádnou obhajobu. Ba naopak, berou takovou práci jako celou práci Království. **Náboženské probuzení mezi zanedbávanými masami je pro ně shrnutím veškerého dobra. Na tišší, méně pozorovatelnou práci vyučování, která se děje v církvi, neberou ohled.** Tam, kde se neděje nic zjevného a vzrušujícího, je podle nich církev mrtvá a její služba je neúčinná. **Takovým je potřeba připomenout, že ve dnech Pána Ježíše probíhala dvě náboženská hnutí.**

Jedno bylo tvořeno rozněcováním mas z jejich strnulosti či lhostejnosti; druhé bylo tvořeno pečlivým, přesným vyučováním a vedením lidí, kteří už měli vážný zájem o principy a pravdy božského Království. **Učedníci, a to Dvanáct i Sedmdesát, byli nástrojem jednoho z těchto hnutí; druhému z těchto hnutí se podřizovali.** A druhé z těchto hnutí, ačkoliv méně znatelné a mnohem omezenější svým rozsahem, bylo mnohem důležitější než to první; jeho osudem totiž mělo být nést ovoce, které bude zůstatvat – a to nejen v té době, ale po celou historii světa ... **Kdyby Kristus zanedbal toto dílo a zcela se oddal pouze neurčitému evangelizování mas, Království nebes by mělo velmi špatné vyhlídky.**

(s. 106-107)

Každá snaha o soustředěnou kontaktní evangelizační službu by měla být úzce spojena s místní církví – to znamená s místním shromážděním věřících, kteří se pravidelně setkávají kvůli uctívání, výuce, společenství, kázni a službě. Jak velmi trefně vystihuje Bruce, **když evangelizujeme**, musíme být učedničení. Když členové církve vyjdou „na cesty a k ohradám“, aby směle hlásali evangelium tak, jak to dělal Pán Ježíš, musí být zároveň vyučování v celé vůli Boží. Církev je vybavena Duchem Svatým (1. Kor 12; Ř 12:3-8) a vedena samotným Pánem (Ef 1:22-23; Ko 1:18) proto, aby na zemi zjevovala Jeho slávu (Ef 3:21). Pán Církvi dává zbožné vůdce proto, aby ji vyučovali zdravé učení (Sk 20:28, 32; Ef 4:11-12). Náležitě fungující církev je místem, kde můžeme být vyučování a drženi ve vykazatelnosti, kde můžeme uctívat a sloužit. Když si ceníme církve a aktivně se v ní zapojujeme, dodá nám to palivo, které potřebujeme, abychom mohli pokračovat v naší evangelizační práci. Také rosteme v dalších oblastech, které nejsou přímo spojené s evangelizací (jako je např. rodinný život, fungování v rámci církve, osobní svatost).

Jako křesťané se dostáváme do problémů, když se to, co **děláme**, stane důležitějším než to, kým **jsme**. Křesťané, kteří svědčí, se příliš často nechají pohlit svou službou natolik, že zanedbají svůj vlastní duchovní rozvoj. Biblicky fungující místní církve nám poskytnou vykazatelnost a vedení, které potřebujeme, abychom zůstali na správné cestě. Ačkoliv takováto církev může být vzácná, snaha nějakou najít za to stojí. Tyto církve existují. Je potřeba jasně říct, že místo pro biblické vyučování, o kterém Bruce hovoří, je pod křídly a autoritou místní církve. Pánu zásadním způsobem záleží na místních sborech (Zj 2-3). Naše evangelistická služba

musí vyrůstat z místní církve, nesmí s místní církví soutěžit. Neexistuje žádný jiný biblický model služby.

Kapitola 4

Evangelizace ve Skutcích apoštolů

Následování Kristova příkladu

Když přejdeme ke knize Skutků, asi nás nepřekvapí, že raná Církev vzala Kristovy příkazy a model kontaktní služby vážně. Tehdejší křesťané nevěděli o žádném jiném způsobu, jak sloužit. Otázka, které události můžeme považovat za příklady evangelizace, v knize Skutků prakticky mizí. Rozdíl mezi vyučovací službou učedníků v kontextu místní církve a evangelizací je zde relativně zjevný. Na otázku rozlišování toho, jakou formu evangelizace raná Církev provozovala, odpovíme způsobem, který se velmi podobá metodě, kterou jsme použili při zkoumání Kristova života.

Další nevyrovnané výsledky

Podle mého výčtu v knize Skutků vidíme **alespoň** 46 případů, kde raná Církev evangelizuje (ať už kontaktním nebo vztahovým způsobem). Z těchto **46** příkladů se **38** odehrálo v kontextu kontaktní evangelizace. Velmi dobrým příkladem je kázání apoštola Petra o Letnicích (Sk 2:14-38). Dalším příkladem kontaktní evangelizace je Pavlovo kázání na Areopagu, kde se Pavel střetává s intelektuálními obry své doby (Sk 17:22-31). Jen osm událostí se odehrálo v kontextu něčeho, co by mohlo být považováno za vztahovou evangelizaci. Příklady započítané jako vztahová evangelizace zahrnují Pavlovu dlouhou službu v Efezu (Sk 19:8-10) a dobu, kdy byl Pavel v domácím vězení, jelikož mohl ty, kdo ho přišli navštívit, vyučovat Boží Slovo (Sk 28:23, 30, 31). Znovu, jelikož Pavel trávil svůj čas tím, že „je přesvědčoval o Ježíšovi,“ je třeba pamatovat na základní a zásadní fakt toho, že přátelství musí být doplněno verbálním svědectvím. (Pro kompletní seznam těchto odkazů, viz Dodatky A a B; kontaktní evangelizace podle nich tvoří 82,6 %, vztahová 17,4 %.)

Je zajímavé všimnout si, že poměr druhů evangelizace v knize Skutků je podobný poměru, který nám předkládají evangelia. Liší se od sebe jen o tři procenta. Pravděpodobně není moudré z této skutečnosti vyvozovat příliš mnoho závěrů; když si však uvědomíme, že apoštolové byli vyučeni samotným Pánem, není překvapivé, že se řídili Jeho příkladem. A můžeme zde vidět lekci pro místní sbory ohledně toho, jak by měly vypadat evangelistické snahy.

Snažil jsem se být velkorysý a zahrnout některé situace jako příklady vztahové evangelizace; například jsem předpokládal, že Pavel znal lidi v synagogách, ve kterých kázal ve Skutcích 9:20-22. Započítal jsem i případy, kdy Pavel denně po tři měsíce hovořil v synagoze (protože po třech měsících už znal lidi, se kterými hovořil), a to, kdy se ve Skutcích 19:8-9 po dva roky každý den věnoval vyučování v

Tyrannově škole (ze stejného důvodu). Nicméně, atmosféra v těchto případech pravděpodobně připomínala spíše dnešní evangelizaci na kampusech univerzit nebo intenzivní biblické studium než typickou vztahovou evangelizaci.

To samé lze říct o Pavlově vztahu s Festem (Sk 24:26-27). Evangelistická služba, které se Pavel věnoval během svého uvěznění, souvisela spíše s nutností než s preferencemi (Sk 27; 28:23, 30-31). Nicméně, tyto případy jsou v Písmu zaznamenané a měli bychom je být schopni použít jako příklady, které je třeba napodobovat a používat v praxi. Nejedná se o typický přístup jednadvacátého století: „Přijďte budovat vztahy na nekonfrontační grilovačku a pivo.“ Ačkoliv Pavel se pravděpodobně seznámil s některými svými posluchači, všimněte si, že je poznal tak, že **jim svědčil**, ne tak, že si s nimi vybudoval osobní vztah u společného jídla nebo skrze triviální konverzace.

Záměr knihy Skutků

Někteří lidé kvůli širokému rozsahu a zaměření knihy Skutků tvrdí, že bychom neměli být příliš dogmatictí ohledně toho, kolik v nich vidíme příkladů evangelizace mezi cizinci. Celá kniha je zapsána jako historie rané Církve a pokrývá několik dekád. Tak jako jakýkoliv jiný historický záznam, i kniha Skutků vyzdvihuje hlavní události. Obvyklé, každodenní záležitosti (jako jsou případy, kdy průměrný věřící svědčil svým přátelům a příbuzným) by v církevních dějinách pravděpodobně nebyly zaznamenané.

Tato pravda však ani v nejmenším neumenšuje fakt, že Boží Duch měl důvod, proč inspiroval Lukáše, aby zaznamenal zrovna tyto události. Nepředstírám, že v této otázce dokáží číst mysl Ducha. Nicméně, bez nejmenších pochyb můžeme říct, že tyto události byly zaznamenané pro naše vyučování a vedení a jako náš příklad. Tato aplikace žádným způsobem nepopírá fakt, že raná Církev byla postupně budována a byl na ní zjevný administrativní i metodologický růst. To je v naprostém souladu s jasným učením 2. Timoteovi 3:16-17: „Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je užitečné k učení, k usvědčování, k napravování, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl takový, jaký má být, důkladně vstrojený ke každému dobrému skutku.“ Hlavní metoda evangelizace v knize Skutků – konfrontace cizinců evangeliem – tedy slouží dnešním křesťanům, kteří chtějí žít biblicky „k výchově ke spravedlnosti“.

Kapitola 5

Evangelistická služba rané Církve

Velké poslání v akci

I jen základní a zběžné studium knihy Skutků nám ukáže, že raná Církev chápala evangelistickou službu jako zodpovědnost a povinnost všech křesťanů. Když tuto

knihu čteme, máme tendenci se soustředit na službu apoštolů a na misionářské cesty Pavla a jeho společníků. Tyto události tvoří ústřední osnovu a zápletku knihy. Nicméně, v pozadí vidíme jednu z dílčích zápletek, kterou je evangelistická činnost všech věřících, těch „bezvýznamných“ řadových pěšáků, kteří směle evangelizují, ať už přijdou kamkoliv.

Ve Skutcích 1:8 nám Pán předkládá plán evangelistické služby Církve. Šíření evangelia do světa mělo začít v Jeruzalémě, rozšířit se do Judska a poté do Samaří (k pohanům) a poté do zbytku národů světa. Je pravděpodobné, že ti, kdo přišli do Jeruzaléma z celé římské říše a slyšeli o Letnicích evangelium, se s tímto poselstvím vrátili do svých domovů (Sk 2:9-11). Nicméně, v prvních kapitolách Skutků se ostatní věřící spokojili s tím, že se jejich služba omezovala na Jeruzalém a nešla nikam dál. S ukamenováním Štěpána ve Skutcích 7 začalo ostré pronásledování, které donutilo Církev v Jeruzalémě k poslušnosti. Skutky 8:4 zaznamenávají, že věřící „byli rozptýleni“ (Pavlík), tak jako se rozptylují a rozhazují semena, a sdíleli evangelium po celé oblasti.

Rackham říká: „První misionářské dílo Církve bylo spontánní; apoštolové ho nevedli ani neřídili“ (*Skutky apoštolů / The Acts of the Apostles*, s. 112). Gaebelin poznamenává: „Každý byl kazatelem. Velká Hlava církve, ne nějaký církevní koncil, ne nějaká rada, ale Pán sám je ordinoval, dal jim autoritu a vyslal je jako své svědky“ (*Skutky apoštolů: Výklad / The Acts of the Apostles: An Exposition*, s. 144).

Samozřejmě, evangelistická služba nemohla takto sama pokračovat napořád. Jak Církev rostla a dospívala, její evangelizaci začali směřovat apoštolové. Například apoštol Pavel byl vyslán církví v Antiochii a hlásil se právě této místní skupině věřících (Sk 11:27-30; 13:1-3; 14:26-28). **Nemáme považovat za normativní, aby se evangelistická služba děla bez dohledu místní církve.**

Jak jedinečný příklad evangelistického zápalu skutečných věřících nám kniha Skutků předkládá! I když byli pronásledováni, nepřestali hovořit o evangeliu! Ani není potřeba zmiňovat, že jelikož opouštěli své domovy a blízké vztahy, jejich svědčení se muselo dít výhradně mezi cizinci. A právě tak bychom měli evangelizovat i my: účastnit se církví organizovaných evangelizačních podniků a sdílet evangelium se ztracenými, se kterými se setkáváme v našem každodenním životě.

Pointou zde je: „Byli to obyčejní křesťané ... Plnili svou povinnost, která je až dodnes povinností každého křesťana“ (Lenski, *Výklad Skutků apoštolů / The Interpretation of the Acts of the Apostles*, s. 314). Lim říká: „Hlavním nástrojem evangelizace byli obyčejní, řadoví věřící“ (*Evangelizace v rané Církvi / Evangelism in the Early Church*, s. 354). Craddock říká, že „celá Církev se podílela na hlásání evangelia“ (Sk 8:4)“ (*Kázání / Preaching*, s. 818).

Před tímto rozšířením byla vzorem zbytku Církve apoštolská služba apoštolů. Petr o Letnicích směle hlásal evangelium velkému davu nevěřících (Sk 2). Po uzdravení chromého muže kázal davu, který se shromáždil v Šalomounově sloupoví (Sk 3:11-26). Apoštolové kázali náboženským vůdcům v Chrámu (Sk 4; 5:20-21). Evangelistický zápal pohltil i diákona Štěpána, který poté směle hlásal evangelium mužům, které osobně neznal – a to veleradě ve Skutcích 6-7. Za tento zápal zaplatil vlastním životem. Evangelium obrátilo Jeruzalém vzhůru nohama. Když začalo

pronásledování a byl čas, aby ostatní věřící vzali evangelium k lidem mimo Jeruzalém, mohli při tom následovat vzor kontaktního hlásání evangelia, který do té doby viděli v Jeruzalémě.

Evangelisté v knize Skutků

Filip je prvním člověkem, který je v knize Skutků označen jako evangelista (Sk 21:8), pravděpodobně na základě jeho skutků, ne nutně jeho povolání. Byl také vybrán jako diákon (Sk 6:5), ale Pán ho mocně použil při šíření evangelia k Samařanům (Sk 8:5-8) a k etiopskému eunuchovi (Sk 8:26-40). Je ironií, že to byl právě Filip, kdo jako první sdílel evangelium s pohany, a ne Petr (který potřeboval vizi od Boha, aby mu potvrdila, že taková evangelizace je košer) nebo Pavel (jehož práce musela být nejprve schválena Církví). A to navzdory jasnému příkazu Skutků 1:8 a mandátu vzít evangelium všem národům (Mt 28:18-20)! A. T. Robertson bystře poznamenává: „Zůstává jednou ze záhad rané apoštolské historie, proč se apoštolové neshromáždili, aby podpořili Štěpána a Filipa v jejich průbojném a rázném tažení“ (*Druhy kazatelů v Novém zákoně / Types of Preachers in the New Testament*, s. 183). A stejně tak je jednou ze záhad dnešního křesťanstva, proč tolik pastorů ve svých sborech nepodporuje ty, kdo mají vášeň pro biblickou evangelizaci.

Podomní evangelizace

Knihu Skutků zmiňuje metodu podomní evangelizace, která ilustruje obecnou poslušnost apoštolů vůči Velkému poslání. Mendell Taylor ve své práci o historii evangelizace ohledně „podomní“ evangelizace (např. Sk 5:42; 20:20) poznamenává: „Kázání od domu k domu postrádalo dramatické prvky některých jiných metod, ale naprostá oddanost Pánu se vždycky projeví službou, ať už v popředí nebo v pozadí“ (*Objevování evangelizace / Exploring Evangelism*, s. 62). Jeho tezí je, že charakter této podomní evangelizace ukazuje, že apoštolové byli připraveni kázat nebo vyučovat kdykoliv a kdekoliv, kde dokázali najít ucho ochotné je poslouchat (s. 62). Walker souhlasí, že tato služba mohla zahrnovat navštěvování po domech, které charakterizoval „osobní a individuální přístup“ (s. 474). Vidíme tedy, že raná Církev vyhledávala příležitosti k evangelizování cizinců kdekoliv, kde je dokázala najít – a bylo by dobře, abychom se řídili jejím příkladem.

Kázání a vyučování: Je mezi nimi rozdíl?

Co se týče charakteru kázání v Novém zákoně, biblické slovníky se jednomyslně shodují. Slovo „kázat“ znamená hlásat pravdu ztraceným, zatímco „vyučování“ označuje vyučování věřících. Uveďme si alespoň jeden příklad: „Kázání v Novém zákoně označuje veřejné hlásání křesťanství nekřesťanskému světu“ (C. H. Dodd, *Apoštolské kázání a jeho vývoj / The Apostolic Preaching and Its Developments*, s. 7). Nejedná se o náboženskou promluvu před uzavřenou skupinkou zasvěcených, ale o otevřené a veřejné hlásání Boží vykupitelské aktivity v Ježíši Kristu a skrze Něj (Mounce, „Kázání“ / „Preaching“ v *Nový slovník Bible / New Bible Dictionary*, s. 1023).

Jiní historici kázání rozlišují mezi veřejným kázáním a kázáním zaměřeným na místní církve. Pattison napsal: „Tak jako dnes, i v Písmu vidíme dva druhy kázání. Jeden je misionářský, druhý pastorský; jeden hlásá dobrou zprávu, druhý buduje lidi ve víře; jeden je kázáním, na které nejčastěji odkazují Skutky apoštolů, podrobnosti druhého vidíme v epištolách“ (*Historie křesťanského kázání / The History of Christian Preaching*, s. 34). To samé říká Dargan ve svém klasickém díle o historii kázání: „Znovu a znovu vidíme dva neustále se objevující prvky křesťanského kázání: evangelizace a vyučování. Je tu **smělé promlouvání k lidem kdekoliv a všude, které ohlašuje evangelium a naléhavost jeho nároků**, a je tu spořádané a schválené veřejné vyučování a budování věřících tam, kde se shromáždili k uctívání, které se zakládá na starobylých Písmech a tradici evangelia, která se Písmem právě stávala“ (*Historie kázání / A History of Preaching*, sv. 1, s. 34). V obou případech je zjevné, že novozákonní věřící chápali, že kázání má evangelistický záměr.

Když studujeme knihu Skutků, je zajímavé si povšimnout, jak mnoho příkladů kázání (podle výše zmiňovaných definic) je v ní zaznamenáno jako příklad, vyučování a vedení pro nás. Tyto příklady vidíme, mimo jiné, o Letnicích, v Chrámu, v synagogách a na tržištích. Stručně řečeno, kázání se děje všude, kde se shromažďují lidé: „Každé lešení proměnili v kazatelnu, každé divadlo ve svědeckou lavici, každou věznici v baldachýn pro hlásání svého poselství“ (Taylor, *Objevování evangelizace / Exploring Evangelism*, s. 66-67). Alex Montoya poukazuje: „Učedníci cíleně hledali davy, aby mohli hlásat Kristův kříž účinněji (Sk 5:12)“ („Evangelizace“ / „Outreaching“, *Znovuobjevování pastýřské služby / Rediscovering the Pastoral Ministry*, s. 311).

Evangelistické kázání se lišilo od vyučování i tím, kdo ho mohl dělat. „Evangelistické kázání (které bylo neformálnější) nebylo nijak jasně odlišeno od osobního jednání s jednotlivci (nebo skupinami menšími, než jsou shromáždění) **a bylo uznáváno jako povinnost každého věřícího**: nicméně, k řízení a vedení spořádaného uctívání a ke správnému vyučování bylo nutné ustanovit speciální kvalifikovanou třídu“ (Dargan, s. 36-37). Nakonec byly načrtnuty požadavky na biblické staršovství (1. Tim 3:1-7; Ti 1:5-9) – a byli to právě tito muži, na které připadlo vedení organizovaných místních církví. Nicméně, je povinností **všech** věřících, aby veřejně hlásali evangelium ztraceným. Charakter veřejného kázání je takový, že se prakticky vždycky jedná o službu cizincům.

Charles Spurgeon, výše zmiňovaný obránce kázání pod širým nebem, prohlásil:

Po Jeho smrti vidíme i chvíle, kdy se Jeho učedníci scházeli mezi čtyřmi stěnami, především pak v Horní místnosti; nicméně, i tehdy se jejich kázání nejčastěji odehrávalo na nádvořích Chrámu nebo na dalších podobných otevřených místech, kam se dokázali dostat. Představa svatých míst a posvěcených budov na setkávání jim jako křesťanům byl cizí; kázali v Chrámu nebo na dalších podobných dostupných otevřených místech, ale se stejnou naléhavostí a upřímností „po domech nepřestávali učit a zvěstovat Krista Ježíše“

(Sk 5:42). (Comfort a Cameron, *Největší kazatelé světa / The World's Greatest Preachers*, s. 183-184)

Biblickým vzorem kázání je najít místa, kde se shromažďují větší počty lidí, a poté tam kázat evangelium. Tam, kde se lidé přirozeně shromažďovali nebo kudy procházeli, právě tam raná Církev evangelizovala. Když apoštol Pavel evangelizoval v Aténách, nezačal na Areopagu. Začal na tržištích a mluvil s každým, kdo tam byl ochoten poslouchat.

Význam Boží svrchovanosti

Už jsem slyšel mnoho argumentů proti kázání pod širým nebem v naší době, od jeho „efektivit“ po kulturní „relevantnost“. Jediné místo Božího Slova, které nám uceleně předkládá evangelistickou metodologii, jsou Skutky apoštolů. Proto je kázání pod širým nebem nanejvýš biblické. Někteří říkají, že naše kultura už nemá místa, kde se lidé veřejně shromažďují, a proto je tato metoda irelevantní. Tito lidé zjevně nikdy nebyli u stadionu před sportovním zápasem nebo rockovým koncertem. A také nikdy nebyli na žádném festivalu a neviděli, jakou příležitostí jsou nákupní a zábavní centra.

Jiní říkají, že naše kultura nemá žádná centra filozofické debaty, jaké využil například Pavel v případě Athéňanů na Areopagu (Sk 17). Tito lidé si zjevně nejsou vědomi příležitostí neomezené svobody slova na kampusech našich státních vysokých škol a univerzit. Nebo možná to ani tak není o tom, že si těchto věcí nejsou vědomi. Je možné, že by raději věřili, že kontaktní evangelizace „nefunguje“, prostě proto, že není snadná ani pohodlná. Nicméně, naše pohodlí není zdravým výkladovým principem.

Jak píše Will Metzger ve své knize *Říkej pravdu / Tell the Truth*, „Pointou není, abychom se při svědčení cítili pohodlně, ale abychom uznávali Boží svrchovanost v případě každého jednoho člověka, kterého nám Bůh přivádí do cesty“ (s. 184). Metzger pokračuje a sdílí svou zkušenost z doby, kdy jako vysokoškolský student jezdil stopem do školy a ze školy a svědčil lidem, kteří ho svezli. Jeho závěrem je: „Naučil jsem se, jak v praxi žít mou vírou ve svrchovaného Boha“ (s. 185). Když osekáváme evangelizaci na „nejmenší společný jmenovatel“ a říkáme věřícím, že jejich hlavní zodpovědnost je vůči lidem, které už znají, mimoděk tak v jejich uvažování umenšujeme Boží svrchovanost. Je Bůh skutečně svrchovaný, jestli věříme, že Jeho svrchovanost v evangelizaci se týká jen těch lidí, které známe a s nimiž máme dlouhodobý či hluboký osobní vztah?

Když odmítáme věřit, že cizinci, se kterými se během svého dne setkáváme, nám zkřížili cestu proto, že to tak bylo určeno samotným Bohem proto, abychom jim smysluplně svědčili, a rozhodujeme se je ignorovat s tím, že „Kdyby Bůh chtěl, abych těmto lidem svědčil, zařídil by, abych s tímto člověkem měl vztah,“ děláme tím z Boží svrchovanosti něco mnohem menšího, než čím je. Jestli na základě Boží svrchovanosti odmítáme cíleně přinášet evangelium na veřejnost nebo konkrétním cizincům („Zachrání ty, které zachránit chce, ať už poslušně půjdu ven kázat nebo ne“), jsme vinní hyperkalvinismem. A aby vše bylo ještě horší, není žádný biblický základ takto (mylně) vykládat a převracet Boží charakter. Jasně příkazy Písma a

příklady biblické evangelizace rozhodně nepodporují takové izolacionistické uvažování. Je to špatná logika – a především je to zneužívání a převrácení teologie.

Novozákonní evangelista

Epištoly Nového zákona nejsou narativními příklady evangelistického hlásání. Jsou svým charakterem vyučující a doktrinální, věnují se budování svatých ve víře a jejich vedení. Proto jsem se pro účely této knížičky epištolami nijak rozsáhle nezabýval.

Nicméně, je zajímavé uvědomit si, že slovo „evangelista“ se v celém Novém zákoně objevuje pouze třikrát (Sk 21:8; Ef 4:11; 2. Tim 4:5). Jen výjimečně se povede najít něco, ohledně čeho se bibličtí učenci jednomyslně shodnou, ale ohledně tohoto výrazu je mezi nimi téměř naprostá shoda. Tento výraz v kontextu jeho omezeného biblického použití označuje někoho, kdo bere evangelium do nové oblasti jako misionář (Patrick, „Evangelista“ / „Evangelist“, *Slovník Krista a evangelií / Dictionary of Christ and the Gospels*, 1:549). Učenci obecně souhlasí, že tento služebník je potulným kazatelem, je někým, kdo cestuje z místa na místo a šíří evangelium (Funderburk, „Evangelista“ / „Evangelist“, *Zondervan Obrázková encyklopedie Bible / The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible*, 2:418).

Mýtický „dar“ evangelizace

Když jsem v minulosti dělal pastora, jednu věkovitou výmluvu, proč neevangelizují, jsem od většiny křesťanů slyšel častěji, než na co mi paměť stačí. „Nemám dar evangelizace. Mé obdarování je někde jinde. Rád přenechám evangelizaci těm, kdo mají tento dar.“ Tento koncept vychází z nesprávného pochopení Efezským 4:11, kde apoštol Pavel říká: „A On dal jedny apoštoly, jiné proroky, některé evangelisty, jiné pastýře a učitele.“ Pasáž v Efezským 4:11 je hozena do stejného pytle jako pasáže o duchovních darech v Římanům 12 a 1. Korintským 12. Téměř každá populární kniha na téma duchovních darů a téměř každý „průzkum duchovních darů“ bude zahrnovat Efezským 4:11 jako pasáž o duchovních darech.

Jediným problémem je, že tato pasáž nehovoří o duchovních darech. Slovo „dal“ v Efezským 4:11 je sloveso. Slovo „dar“ v pasážích o duchovních darech je podstatné jméno (1. Kor 12:4; Ř 12:6). Efezským 4:11 nehovoří o darech dávaných jednotlivcům, ale o úřadech či funkcích daných Církvi. Tento verš dává smysl jen v případě, že bereme v úvahu progresivní, postupný charakter biblického zjevení a přechodný charakter rané Církve. Dnes už v Církvi nemáme apoštoly ani proroky (navzdory tomu, že někteří tvrdí opak). Stále však máme evangelisty a stále máme pastory/učitele. Tento text nás neučí, že musíme objevit, jestli se jedná o dary, které máme. Pointou textu jsou Efezským 4:12 – neboli to, že tyto úřady jsou Církvi dány za účelem vyučování, vedení a výcviku Církve pro dílo služby. Když v našem výkladu této pasáže zajdeme dál, upadneme do bludu. A jedním takovým bludem je myslet si, že evangelizaci mohou dělat jen specialisté.

Ačkoliv se zakladatelem teologického semináře Dallas Theological Seminary, Lewisem Sperryem Chaferem, nesouhlasím ani zdaleka ve všem, co kdy učil, měl

pravdu, když napsal: „Tyto dary církevní služby (Ef 4:11-13), úřady apoštola, proroka, evangelisty a pastora a učitele, je třeba rozlišovat od toho, jak [Duch] obdarovává pro službu jednotlivé věřící (1. Kor 12:4-31; Ř 12:3-8). V prvním případě je Boží služebník, který byl obdarován pro službu, Kristovým darem celé Církvi; v druhém případě je řeč o jedinečném uschopnění pro službu, které Svrchovaný Duch dává každému jednomu věřícímu, „jak sám chce“ (Skutečná evangelizace / True Evangelism, s. 5-6).

To, co nás náležitě pochopí Efezským 4:11 učí o evangelistech, je, že kromě toho, že cestují, aby šířili evangelium, je jejich hlavním úkolem **vybavovat členy Církve** ke službě. Můžeme dojít k závěru, že by se od nich čekalo, že je budou učit, jak evangelizovat. V naší kultuře amerického evangelikalismu 21. století máme tendenci přemýšlet o evangelistech jako o „Billy Grahamech“ křesťanského světa. Grahamova masová tažení však nejsou poslušností vůči aspektu jeho povolání zmíněném v Efezským 4:11-12. Graham sám připustil: „Masová tažení, kterým jsem věnoval svůj život, nikdy náš úkol nedokončí; přístup jednoho na jednoho ano.“ Jeho tažení jsou prostě projevem toho, že je křesťanem; sice dobře financovaným a organizovaným křesťanem, ale křesťanem. Aspekt svého povolání zmíněný v Efezským 4:11-12 však naplňuje jen tehdy, když učí druhé, jak evangelizovat.

Když tedy někdo řekne: „Nemám dar evangelizace,“ vhodnou odpovědí klidně může být: „Nežádám tě, ať učíš Církev evangelizovat nebo ať se vydáš do jiné země, abys tam sdílel evangelium s nějakým nezasaženým etnikem. Bůh ti tuhle povinnost třeba nedal. Ale i tak máš povinnost sdílet evangelium, tak jako všichni křesťané.“

Na závěr bude dobré jednou provždy uzavřít, že vzorem evangelistické služby, který nám předkládá Nový zákon, je především veřejná služba cizincům. Právě v této službě byl Pán Ježíš příkladem a vzorem svým učedníkům. Oni poté následovali Jeho příklad. Další generace věřících po apoštolech ve svém rozptýlení napodobovala apoštoly. Jedinou otázkou je: *Budeme se příkladem, který je pro nás v Písmu ustanoven, řídit my?*

Kapitola 6

Jak bychom tedy měli evangelizovat?

Když se sejde vedení sboru, aby zhodnotilo evangelistickou službu své místní církve, nemělo by okamžitě pustit z hlavy kontaktní evangelizaci. Faktem je, že je naším dědictvím jakožto věřících. Evangelizace mezi cizinci je hlavním vzorem, který nám Pán ve své svrchovanosti dal.

Vzájemná kompatibilita

Nicméně, neznamená to, že musíme zcela opustit model vztahové evangelizace. Jak už jsme viděli, určitá část novozákonní evangelizace se odehrála v kontextu vztahů.

Ačkoliv se nejedná o hlavní metodu, je to něco, co pro nás Písmo zaznamenává, a proto bychom tuto činnost měli napodobovat a vyučovat v kontextu hlásání evangelia slovy. Faktem je, že mnozí členové Církve nemají čas vzít evangelium na veřejnost v rámci organizovaných evangelizací na ulicích, a nemělo by na ně kvůli tomu být shlíženo spatra. Jejich zodpovědnost evangelizovat ty, které Pán svrchovaně přivedl do jejich života, to však nijak neumenšuje. Stále mají čas (a povinnost) rozdávát traktáty, sdílet nahrávky kázání a hovořit se svými spolupracovníky. Stále se mohou věnovat evangelizování cizinců, se kterými se ve svém každodenním životě setkávají. Rozdávát traktáty a svědčit slovy stále mohou svým kadeřníkům, číšníkům, pokladním, prodejčům a dalším cizincům, se kterými se v průběhu dne setkávají.

Kontaktní a vztahová evangelizace se navzájem nevylučují. Naopak, mohou se doplňovat. **Jelikož je mnohem snazší svědčit lidem, které neznáme, než těm, se kterými máme vztah, dává smysl cvičit členy církve v biblické evangelizaci a poté je vyslat na veřejná místa, aby tam uváděli do praxe to, co se naučili.** Nevadí, jestliže v takovém prostředí selžou; člověka, kterému svědčili, už pravděpodobně nikdy neuvidí. To, že členové církve budou experimentovat na svých příbuzných, sousedech, spolupracovnících či přátelích, je mnohem méně pravděpodobné, protože předtím, než budou riskovat dlouhodobý vztah, chtějí mít jasnou představu, co dělají, a cítit určitou míru jistoty. Kontaktní evangelizace je dokonalou příležitostí na to, aby si členové církve vybrousili své schopnosti předtím, než budou riskovat u svých blízkých.

Navíc, kontaktní evangelizace má i další výhody. Will Metzger píše:

Jelikož nechceme být jen posluchači Slova, je nutné, abychom se vystavovali nejistým situacím, ve kterých se musíme plně spolehnout na Boha. Neříkám, že kontaktní evangelizace je jediným způsobem nebo že každý je v ní stejným způsobem obdarován. **Nicméně, je správné a dobré vyhledávat příležitosti u cizinců a je důležité, aby si křesťané cíleně vybuodovali život neustálé evangelizace.** Ježíš řekl: „Učiním z vás rybáře lidí.“ Vyhazujme své sítě doširoka a očekávejme, že Bůh odpoví. Nepotřebujeme lidmi manipulovat nebo je nutit; jen navazujeme na práci, kterou Bůh už dělá v srdcích lidí, se kterými se setkáváme ... Potřebujeme se naučit, jak být přátelští, jak lidi přitahovat a milujícím způsobem je konfrontovat pravdou.
(*Říkej pravdu / Tell the Truth*, s. 225)

Mou zkušeností je, že **sbor, který se aktivně věnuje programu kontaktní evangelizace, která je povzbuzována vedením sboru, uvidí, jak v něm přibývá i vztahová evangelizace.** Když jsou členové vycvičení a mají průběžné příležitosti pro další výcvik a evangelizování, evangelizace se stane součástí životní síly pohánějící celý sbor. Jakmile jsou členové vystrojeni a slyší o tom, co Pán dělá na ulicích, dokonce i ti, kdo ven do ulic nechodí, budou mnohem pravděpodobněji svědčit ve svých vztazích. Evangelizace se stane atmosférou sboru.

Nic z toho se však nestane bez podpory lidí ve vedení. Vedení musí povzbuzovat k účasti nejen svými slovy, ale i svým příkladem. Pán Ježíš a apoštolové

učedničili rané věřící tím, že je přibráli k sobě a ukazovali jim, jak evangelizovat. Jestliže vedoucí sboru nejsou oddaní životu evangelizace ve vyučování i ve skutcích, bude lepší, když o evangelizaci vůbec nebudou mluvit. Jinak se z učení o evangelizaci stane jen spousta prázdného mluvení, které nebude ničím jiným než prázdnou akademickou teorií. Takové učení bez skutků je jen tenkým pozlátkem, které se snaží zakrýt mrtvost velké části vedení církve. Členové církve poznají rozdíl mezi rozhodným vedením a apatií.

Je to smutné, ale jen málo sborů je evangelistických v biblickém slova smyslu – nebo alespoň v nějakém smyslu. Právě proto se během let vyrojilo tolik paracírkevních organizací a služeb zaměřených na evangelistický výcvik. Věřím, že by bylo možné správně argumentovat, že paracírkevní služby by neměly existovat, jelikož dělají práci, kterou by měly dělat místní církve, zvláště pak, pokud jde o evangelizování ztracených. Vypůjčím si a upravím citát Johna Pipera ohledně misie: „Paracírkevní služby existují, protože neexistuje evangelizace“ (Piper řekl: „Misie existuje, protože neexistuje uctívání.“²) Stejně, jako Pán svrchovaně vyslal ranou Církev ve Skutcích 8:4 bez přímého dohledu nebo rozhodnutí apoštolů, nyní svrchovaně dal povstat paracírkevním službám, které plní potřebu toho, aby byli svatí vystrojeni pro dílo služby. Nicméně, paracírkevní služby by měly mít za cíl dělat svou práci tak, že už nebudou potřeba.

Zdravotní prohlídka místní církve

Na závěr, jestli vedoucí církve chtějí mít evangelistické sbory, musí udělat následující:

- Poskytujte výcvik v oblasti biblické, efektivní evangelizace.
- Nabídněte širokou škálu příležitostí ke kontaktní evangelizaci.
- Povzbuzujte ty, kdo v kongregaci podporují biblickou evangelizaci, a spolupracujte s nimi.
- Mějte finanční zdroje vyhrazené na evangelizaci.
- Připravujte kreativní evangelistické příležitosti, kam mohou členové sboru pozvat nespasené přátele (skupinky pro ženy, večerní setkání pro muže, semináře zaměřené na rozvoj v práci, atd.). Ujistěte se, že na těchto akcích je jasně verbálně kázáno evangelium a že tyto události tedy jsou skutečně „evangelistické“.
- Zmiňujte vaše osobní evangelizační setkání a snahy (včetně vašich úspěchů a problémů) ve vašich lekcích a kázáních.
- Při vhodných situacích a kontextech zmiňujte své evangelistické modlitební prosby.
- Veřejně ohlašujte příležitosti ke kontaktní evangelizaci a události, kam mohou členové vašeho sboru pozvat nevěřící; povzbuzujte členy sboru, ať tyto příležitosti využívají, a buďte vzorem jejich využití.
- Zvěte hostující řečníky, kteří se specializují na evangelizaci.

2 Pozn. př.: Původní citace Johna Pipera mluví o tom, že misie je nutná, protože konkrétní nezasažený kmen/národ neuctívá Boha, což je potřeba změnit, a proto k němu musí jít misionáři. Piper rozhodně neříká, že „Křesťané neuctívají, a tak místo uctívání raději misionáři.“

- Povzbuzujte se navzájem a buďte si výzvou v tom, jak být cíleně evangelističtí.
- Modlete se, aby Pán sklizně povolal další dělníky na sklizeň (Mt 9:38).

Strategie, jako je ta výše zmiňovaná, významným způsobem pomůže setkat se s lidmi tam, kde jsou, a posunout je k dalšímu kroku biblické evangelizace. Bude to přirozený postup: od výcviku ke zvaní nespasených přátel k rozdávání letáků k rozhovorům s cizinci k pravidelnému svědčení přátelům k pravidelnému svědčení cizincům – a třeba i k tomu, že se daný člověk stane misionářem/evangelistou, který nejen vezme evangelium, kde ještě nebylo slyšeno, ale který také bude cvičit druhé, aby i oni mohli sdílet evangelium.

„Každý kazatel Slova musí být připraven ke konání díla evangelisty (2. Tim 4:5) použít veřejné hlásání. Každé veřejné fórum je jedinečnou příležitostí k veřejné evangelizaci“ (Montoya, s. 311).

Dodatky

Dodatek A: Kontaktní evangelizace v evangeliích

Matouš

Matouš 3:1-17; 4:18-22, 23-25; 5-7; 8:1-4, 5-13, 18; 9:1-8, 9, 18-26, 27-31, 35-38; 10:1-11:1; 12:1-8, 9-13, 15, 22-30, 46; 13:1, 2, 54-58; 14:13-21, 34-36; 15:21-28, 29-31, 32-39; 17:14-21; 19:2, 16-26; 20:29-34; 21:8; 23:1-39; 27:11-14; 28:18-20.

Marek

Marek 5:1-20; 7:31-37; 8:22-26; 10:1-12; 16:15.

Lukáš

Lukáš 2:16, 36-38; 5:1-11; 7:11-16, 24-30, 36-39; 8:1-3; 9:10, 11, 51-56; 10:1-16, 25-37; 11:14, 29-36; 12:13-21; 13:10-17, 22-30; 14:1-6, 25-35; 17:11-19; 18:15-17; 19:1-5, 28-44; 22:66-71; 23:42, 43, 47-49; 24:46-47.

Jan

Jan 1:35-42, 43-51; 3:22-36; 4:1-26, 39-42; 5:1-9; 6:22-59; 7:25-31, 32-36; 8:1-11; 9:1-41; 12:20-26; 18:20, 21.

Dodatek B: Vztahová evangelizace v evangeliích

Matouš

Matouš 8:14-17; 11:19; 25:34-36; 26:6-13.

Marek

Marek 2:15-17.

Lukáš

Lukáš 7:36-39; 10:38-42; 11:37-44; 15:1-16:13; 19:5-10.

Jan

Jan 2:1-10; 11:1-44.

Dodatek C: Kontaktní evangelizace ve Skutcích apoštolů

Skutky 1:8; 2:5-13; 3:1-10, 11-26; 4:5-12; 5:12-16, 20, 21; 6-7; 8:4, 5-8, 26-40; 9:17-19, 32-35; 10:24; 11:19; 13:5, 6-12, 14-33, 44, 45; 14:1-5, 7, 15; 16:11-15, 25-34; 17:1-9, 10, 17, 22-34; 18:4-6, 7-11, 19; 20:20; 21:40-22:23; 23:1-11; 24:10-25; 26:1-32; 28:7-15, 17-22.

Dodatek D: Vztahová evangelizace ve Skutcích apoštolů

Skutky 9:20-22; 19:8-9; 20:20; 24:26-27; 27; 28:23, 30-31.

Bibliografie

Beeke, Joel R. *Puritan Evangelism: A Biblical Approach*. Grand Rapids, MI: Reformation Heritage Books (1999).

Boston, Thomas. *The Art of Man-Fishing*. Christian Heritage (1998).

Bruce, A. B. *The Training of the Twelve*. New York: A. C. Armstrong (1889).

Bruce, F. F. *Commentary on the Book of Acts*. Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans (1977).

Chafer, Lewis Sperry. *True Evangelism or Winning Souls by Prayer*. Philadelphia: Sunday School Times (1925).

Comfort, Ray (ed.). *Whitefield Gold*. Gainesville, FL: BridgeLogos (2006).

Comfort, Ray a Kirk Cameron. *The World's Greatest Preachers*. New Kensington, PA: Whitaker House (2003).

- Craddock, Fred B. „Preaching“, *Harper's Bible Dictionary*, Paul J. Achtemeier (ed.). San Francisco: Harper & Row (1985).
- Dargan, Edwin Charles. *A History of Preaching*. Grand Rapids, MI: Baker Book House (1974).
- Funderburk, G. B. „Evangelist“, *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible*. Merrill C. Tenney (ed.). Grand Rapids, MI: Zondervan (1976).
- Gaebelein, Arno C. *The Acts of the Apostles: An Exposition*. New York: Loizeaux Bros. (1961).
- Headley, P. C. *Evangelists in the Church from Philip, A.D. 35, to Moody and Sankey, A.D. 1875*. Boston: Henry Hoyt (1875).
- Knox, D. B. „Evangelist“, *The New Bible Dictionary*, J. D. Douglas (ed.). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans (1964).
- Kuiper, R. B. *God-Centered Evangelism*. Edinburgh: Banner of Truth Trust (2002).
- Lenski, R. C. H. *The Interpretation of the Acts of the Apostles*. Minneapolis, MN: Augsburg Publishing House (1964).
- Lim, D. S. „Evangelism in the Early Church“, *Dictionary of the Later New Testament and Its Developments*. Ralph P. Martin a Peter H. Davids (ed.). Downers Grove, IL: InterVarsity Press (1997).
- Metzger, Will. *Tell the Truth: The Whole Gospel to the Whole Person by Whole People*. Downers Grove: InterVarsity Press (2002).
- Montoya, Alex D. „Outreaching“, *Rediscovering the Pastoral Ministry: Shaping Contemporary Ministry with Biblical Mandates*. John MacArthur, Jr. (ed.). Dallas: Word (1995).
- Mounce, R. H. „Preaching“, *The New Bible Dictionary*. J. D. Douglas (ed.). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans (1964).
- Patrick, W. „Evangelist“, *Dictionary of Christ and the Gospels*. James Hastings (ed.). New York: Charles Scribner's Sons (1911).
- Pattison, T. Harwood. *The History of Christian Preaching*. Philadelphia: The American Baptist Publication Society (1903).
- Plummer, A. „Evangelist“, *Dictionary of the Apostolic Church*. James Hastings (ed.). New York: Charles Scribner's Sons (1919).
- Quayle, William A. *Out-of-Doors With Jesus*. New York: The Abingdon Press (1924).
- Rackham, Richard Belward. *The Acts of the Apostles*. London: Methuen & Co. (1951).
- Robertson, A. T. *Types of Preachers in the New Testament*. Grand Rapids, MI: Baker Book House (1972).
- Smith, David. *The Days of His Flesh*. New York: Harper & Bros. (1910).

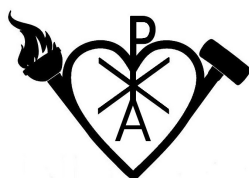
Spurgeon, C. H. *The Soul-Winner: Or, How to Lead Sinners to the Saviour*. London: Passmore & Alabaster (1895).

Stott, John R. W. *Between Two Worlds: The Art of Preaching in the Twentieth Century*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company (1982).

Taylor, Mendell. *Exploring Evangelism: History, Method, Theology*. Kansas City, MO: Beacon Hill Press (1964).

Unger, Merrill F. *Unger's Bible Dictionary*. Chicago: Moody Press (1974).

Walker, Thomas. *Acts of the Apostles*. Grand Rapids, MI: Kregel (1965).

Antiteze

Písmo svaté říká, že úlohou Církve je být solí a světlem, být zářícím městem na hoře. Že jejím posláním je zučedničit národy, aby byly poslušné vůči Ježíši Kristu jako svrchovanému Králi nade vším a nade všemi, kterým je právem svého dokonalého života, ukřižování a vzkříšení. Kristu patří veškerá autorita na nebesích i na zemi a uschopňuje svou Církev svým Duchem a je s ní neustále přítomen, aby ji vedl v naplnění jejího úkolu být nástrojem uzdravení a vykopení světa.

...ale dnešní křesťané na tuto svou výsadu zapomněli, zahodili ji a pošlapali. Místo toho, abychom společnost střežili a budovali a vyháněli z ní temnotu, jsme pod nohama lidí a všude okolo nás se stále rozpadá to, co budovaly generace před námi. Opustili jsme svou úlohu vyslanců, králů a kněží, a tak se kdysi křesťanská Evropa řítí hlouběji a hlouběji do bezbožnosti, rozkladu a barbarství. Bůh nás soudí za naši nevěrnost. Soudí nás skrze genocidu nenarozených a rozpad rodiny, skrze bezbožné a zotročující zákony z per novodobých Marxových nohsledů, skrze slabošské patolízalství tváří v tvář vzestupu islámu, skrze všudypřítomné slabošství, apatii a bezpáteřnost.

Nestačí být „konzervativní“, nestačí se ohánět „tradicemi“ – je třeba se aktivně postavit na odpor. A odporem to nesmí skončit. Je třeba odvrátit se od našich hříchů, jako jednotlivci, jako rodiny, jako církve, jako stát. Potřebujeme si uvědomit Boží požadavky v každé jedné oblasti našich životů – a zařídít se podle nich. Dokud opět nezačneme aktivně budovat křesťanskou společnost pod nadvládou Božího Syna, který sedí po Otcově pravici, zůstaneme sami tím největším problémem – a budeme dále svolávat Boží kletbu na nás samé i na naše děti a vnoučata.

Kulturní krize, které čelíme, není ničím jiným než projevem dějinného konfliktu mezi Božím řádem – a Satanovým chaosem, ve všech jeho podobách, ať už má na vlajce duhu, srp a kladivo nebo

půlměsíc. Proto je třeba, aby si tuto antitezi každý z nás uvědomil. Je třeba, abychom pochopili, jak se evangelium Krista Krále týká naprosto všeho, jak boří a proměňuje rozpadající se kulturu smrti, útlaku a nesvobody okolo nás. Dlužíme to generacím, které šly před námi. Dlužíme to svým dětem.

A v poslední den z toho, jak se zachováme, budeme skládat účty.

Jako Antiteze jsme tu proto, abychom vybavovali a povzbuzovali Církev, neboli následovníky Trojjediného Boha Bible, v úkolu, který jí její Pán dal. Ježíš Kristus jednou provždy zvítězil nad smrtí, ďáblem, rozkladem, nespravedlností a bezprávím skrze svou smrt na kříži a vzkříšení. Jednou provždy porazil nepřátele, kteří především kvůli naší apatii stále ještě rozdupávají duše a životy a vše, co je nám drahé. Je čas odvrátit se od našich hříchů a v poslušnosti vůči Bohu začít realitu Kristova kralování uplatňovat a prosazovat ve světě okolo nás, a tak budovat svět lásky, pravdy, cti, spravedlnosti, práva a svobody pod Kristovou nadvládou.

Christus vincit! Christus regnat! Christus imperat!

Budoucnost patří nám.

Antiteze.cz

facebook.com/AntitezeCZ twitter.com/AntitezeCZ antiteze@antiteze.cz